

§ 214

TF Solutions Oy:n Tupakkalain mukaisen kiellon ja uhkasakon poistaminen

HEL 2020-011428 T 11 02 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti poistaa aikaisemmin, 1.3.2019 § 55, antamansa päätöksen HEL 2018-011456.

Päätöksen kohde

TF Solutions Oy, Hämeentie 46 LH 108, 00500 Helsinki, Y-tunnus 2304378-3

Asian vireilletulo ja tausta

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristö- ja lupajaosto on antanut 1.3.2019 § 55 TF Solutions Oy:n (HEL 2018-011456) nikotiininesteiden vähittäismyyntimyyntipaikalle TopVape, Hämeentie 46 LH 108 tupakkalain 96 §:n nojalla seuraavan kiellon: makunesteiden, eli höyrystettäväksi tarkoitettujen nikotiinittomien nesteiden, joissa on tunnusomainen tuoksu tai maku, myyminen ja muutoin luovuttaminen kuluttajille on kielletty. Kiellon noudattamisen tehosteeksi asetettiin 15 000,00 euron uhkasakko. Kielto perustui tupakkalain 11 §:n 1 momentin 1 kohdassa savukkeelle ja kääretupakalle säädettyyn tunnusomaisen tuoksun tai maun kieltoon, jota lain 25 §:n mukaan sovelletaan myös sähkösavukkeen avulla höyrystettäväksi tarkoitettuun muuhun nesteeseen kuin nikotiininesteeseen.

Uhkasakon asettamisen jälkeen korkein hallinto-oikeus on antanut 24.6.2020 vastaavanlaisessa tapauksessa vuosikirjapäätöksen KHO:2020:77. Vuosikirjapäätöksen mukaan korkein hallinto-oikeus katsoi, että teknisten määräysten menettelysäännösten olennaisen rikkomisen seurauksena laiminlyönnin kohteena oleviin säännöksiin ei voida vedota yksityistä vastaan. Työ- ja elinkeinoministeriön selvitystä ja korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöstä voidaan pitää sellaisena uutena selvityksenä, jolla on olennaista vaikutusta myös ympäristö- ja lupajaoston päätökseen.

Kuuleminen

Päätöksestä ei kuultu asianosaisia, koska kuulemista on pidetty ilmeisen tarpeettomana.

05.11.2020

Tupakkalain 11 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan kuluttajalle ei saa myydä tai muutoin luovuttaa savuketta tai kääretupakkaa, jossa on tunnusomainen tuoksu tai maku. Tupakkalain 24 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan sähkösavukkeessa käytettäväksi tarkoitettua nikotiinistä saa myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille vain, jos nesteellä ei ole sellaisia ominaisuuksia eikä neste sisällä sellaisia lisäaineita, joita 11 §:n 1 momentin 1-6 kohdan mukaan ei saa olla tupakkatuotteessa. Tupakkalain 25 §:n mukaan, mitä 24 §:n 1 momentin 2-4 kohdassa säädetään, sovelletaan myös höyrystettäväksi tarkoitettuun nikotiinitomaan nesteeseen.

Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätös on päätös, millä on merkitystä lain soveltamiselle muissa samanlaisissa tapauksissa tai millä on muutoin yleistä merkitystä.

Tupakkalailla (549/2016) on saatettu kansallisesti voimaan tupakkatuotedirektiivi 2014/40/EU. Direktiivillä on harmonisoitu muun ohella tupakkatuotteiden ainesosia, kuten makuaineita koskeva sääntely. Lisäksi direktiivissä on säännelty nikotiinisteille sallituista aineosista lukuun ottamatta makuaineita. Tupakkatuotedirektiivin johdanto-osan 47 kohdan mukaan makuaineisiin liittyvä sääntely jää jäsenvaltioille. Tällaisten maustettujen tuotteiden kieltäminen olisi perusteltava ja siitä olisi annettava ilmoitus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY mukaisesti. Tupakkalain 25 §, jossa kielletään sähkösavukkeiden avulla höyrystettäväksi tarkoitettua muulta nesteeltä kuin nikotiinisteeltä tunnusomainen tuoksu tai maku, on kansallinen tekninen määräys.

Teknisten määräysten menettelystä on säädetty teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2015/1535/EU (jäljempänä teknisten määräysten direktiivi). Direktiivin 5 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava viipymättä komissiolle teknisen määräyksen lopullinen teksti.

Työ- ja elinkeinoministeriö on korkeimman hallinto-oikeuden pyynnöstä antamassaan lausunnossaan 17.2.2020 ilmoittanut, että, kun tupakkalakia valmisteltiin, säädösluonnos ilmoitettiin komissiolle ja muille jäsenvaltioille TEM:n hallinnoiman ilmoitusmenettelyn (TRIS) kautta ns. teknisiä määräyksiä koskevan direktiivin mukaisesti. Menettelyn viimeistä vaihetta ei kuitenkaan oltu tehty eli lopullista säädöstekstiä ei oltu toimitettu TRIS-järjestelmän kautta komissiolle ja muille jäsenvaltioille teknisten määräysten ilmoitusmenettelyssä. Ilmoitusmenettelyllä valvotaan, etteivät jäsenvaltioiden kansalliset teknisiä määräyksiä sisältä-

05.11.2020

vät säännökset muodosta sisämarkkinoille tavaroiden vapaan liikku-
vuuden estettä.

Euroopan unionin tuomioistuin on oikeuskäytännössään tulkinnut direk-
tiivä vakiintuneesti siten, että tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti
merkitsee olennaista menettelymääräysten rikkomista, josta seuraa, et-
tei näin säädettyjä kansallisia teknisiä määräyksiä voida soveltaa yksi-
tyisiä oikeussubjekteja vastaan (esim. asia C-194/94, CIA Security In-
ternational, asia C-307/13, Ivansson ym., ja analogisesti asia C-390/18,
Airbnb Ireland).

Korkein hallinto-oikeus on siten 24.6.2020 antamassaan vuosikirjapää-
töksessään KHO 2020:77 katsonut, ettei teknisten määräysten ilmoi-
tusmenettelyn tarkoitus eikä Euroopan unionin tuomioistuimen oikeus-
käytäntö anna tukea sellaiselle direktiivin tulkinnalle, jossa lopullisen
tekstin toimittamista koskevaa laiminlyöntiä pidettäisiin oikeusvaikutuk-
siltaan erilaisena kuin ennalta ilmoittamisvelvollisuutta tai odotusaikaa
koskevaa laiminlyöntiä. Sen sijaan kysymyksessä katsottiin olevan
mainitun direktiivin edellyttämien menettelysäännösten olennainen rik-
kominen, jolloin tupakkalain 25 § ei voitu vedota yksityistä elinkeinon-
harjoittajaa vastaan.

Edellä olevan korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöksen tul-
kinnan perusteella tupakkalain 25 §:ää ei voitu soveltaa TF Solutions
Oy:tä vastaan ympäristö- ja lupajaoston päätöksentekohetkellä. Koska
asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, jolla on ollut olennaista vaiku-
tusta päätökseen, ympäristö- ja lupajaosto poistaa omasta aloittees-
taan 1.3.2019 tekemänsä kieltopäätöksen.

Hallintolain 50 §:n mukaan viranomainen voi poistaa virheellisen pää-
töksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos: 1) päätös perustuu selvästi
virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen; 2) päätös perustuu ilmei-
sen väärään lain soveltamiseen; 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut
menettelyvirhe; tai 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi
olennaisesti vaikuttaa päätökseen. Päätös voidaan korjata 1 momentin
1–3 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa asianosaisen eduksi tai vahin-
goksi. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että
asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen. Asianosaisen suostu-
mista ei kuitenkaan tarvita, jos virhe on ilmeinen ja se on aiheutunut
asianosaisen omasta menettelystä. Päätös voidaan korjata 1 momentin
4 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa ainoastaan asianosaisen eduksi.

Hallintolain 52 §:n mukaan viranomainen käsittelee korjaamisasian
omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Aloite on tehtävä
tai vaatimus virheen korjaamiseksi on esitettävä viiden vuoden kulues-

05.11.2020

sa päätöksen tekemisestä. Asiavirheen korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Asia- tai kirjoitusvirheen korjaamisesta on tehtävä merkintä alkuperäisen päätöksen taltiokappaleeseen tai viranomaisen käytössä olevaan tietojärjestelmään. Uusi tai korjattu toimituskirja on annettava asianosaiselle maksutta.

Hallintolain 34.2 §:n mukaan asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos: 1) vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään heti perusteetomana; 2) asia koskee palvelussuhteeseen tai vapaaehtoiseen koulutukseen ottamista; 3) asia koskee hakijan ominaisuuksien arviointiin perustuvan edun myöntämistä; 4) kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle; tai 5) hyväksytään vaatimus, joka ei koske toista asianosaista tai kuuleminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta. Tässä tapauksessa kuulemisen katsotaan olevan ilmeisen tarpeetonta, koska päätös on korjattu asianosaisen eduksi eikä kuuleminen ole asianosaisen oikeusturvan kannalta arvioituna tarpeen.

Tiedoksi toimijalle

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen työ- ja elinkeinoministeriö on toimittanut lopullisen säädöstekstin komissiolle TRIS-järjestelmän kautta 24.6.2020, jolloin menettelypuute korjaantui. Tunnusomaisen tuoksun ja maun kiello on ollut nyt voimassa 24.6.2020 alkaen ja kiellon valvontaa jatketaan normaalisti. Helsingin kaupungin tupakkalakia valvova viranomainen kehottaa noudattamaan kielloa.

Sovelletut oikeus- ja muut ohjeet:

Hallintolaki (424/2003) 34, 50, 52 §

Tupakkalaki(549/2016) 106 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 12 §

KHO 2020:77

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Päivi Vepsäläinen

Lisätiedot

Anna Petäjaniemi, vs. terveysinsinööri, puhelin: 310 32059
anna.petajaniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tupakkalain mukaisen kiellon ja uhkasakon asettaminen TF Solutions Oy:lle
- 2 Korkein hallinto-oikeus vuosikirjapäätös KHO:2020:77
- 3 VN/16139/2020 STMn kirje sähkösavukkeiden makunesteistä

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös
Liite 3

Ympäristöterveysyksikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Päivi Vepsäläinen

Lisätiedot

Anna Petäjaniemi, vs. terveysinsinööri, puhelin: 310 32059
anna.petajaniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tupakkalain mukaisen kiellon ja uhkasakon asettaminen TF Solutions Oy:lle
- 2 Korkein hallinto-oikeus vuosikirjapäätös KHO:2020:77
- 3 VN/16139/2020 STMn kirje sähkösavukkeiden makunesteistä

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös
Liite 3

Ympäristöterveysyksikkö